

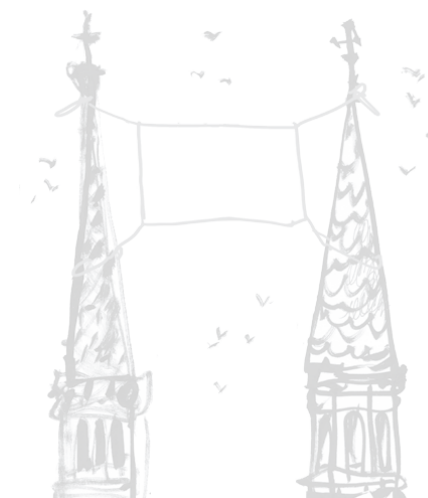
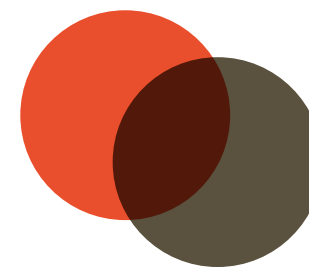

OPGAVER TIL BOGEN

FRA KONFLIKT TIL FÆLLESSKAB

På rejse gennem kristendommens historie

UNDERVISNINGSMATERIALE FOR 7. TIL 9. KLASSE

OM MATERIALET

Kære elev

Dette undervisningsmateriale består af både film og bog, og du kan gå på opdagelse i begge dele på hjemmesiden www.frakonflikttilfællesskab.dk. Der hører opgaver til både film og bog, og du kan finde begge dele på hjemmesiden.

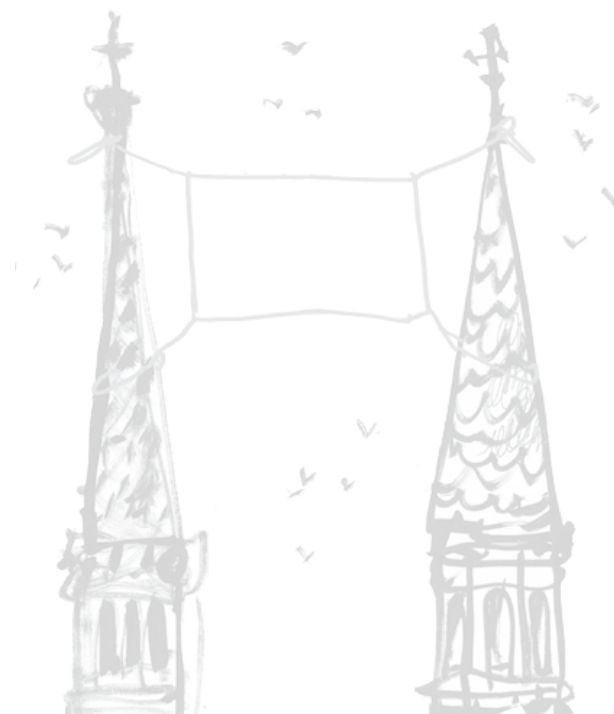
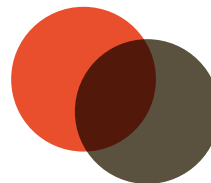
Du sidder lige nu med undervisningsmaterialet til bogen. I opgavehæftet til bogen finder du opgaver, der henviser til siderne i bogen. Opgaverne er dels af en type, der tester din forståelse af teksten og dels af en type, der udfordrer din egen viden og kræver, at du undersøger den verden du lever i.

I undervisningsmaterialet vil du komme til at arbejde med forskelle og ligheder mellem katolikker og protestanter, med reformationen og med kristendom på forskellige måder. Udgangspunktet for projektet er et ønske om at sætte fokus på respekt og fællesskab frem for konflikt og uenigheder, og er blevet til i anledning af 500-året for reformationen.

Materialet er blevet til på initiativ fra Foreningen af katolske skoler i Danmark, og er udarbejdet af Morten Wienecke Hvass, viceskoleleder på Sct. Norberts Skole i Vejle, læreruddannet i 1994 med linjefag i historie og idræt. Har tidligere været medforfatter på undervisningsmaterialet www.jellingstenen.dk

*Layout: Hanne Grønne, Danmarks Kirkelige Mediecenter
Materialet tager udgangspunkt i bogen "Fra konflikt til fællesskab" af Kasper Baadsgaard-Jensen og Jesper Fich.*

www.frakonflikttilfællesskab.dk

DET HISTORISKE FORLØB

- sæt kryds ved de rigtige svar

OPGAVER
TIL SIDE 5

 Luther ville bruge sine teser til diskussioner indenfor kirken. Men hvem, udenfor kirken, blandede sig?

Bønderne og håndværkerne ☐

Kejseren og fyrsterne ☐

Købmænd og handelsfolk ☐

 Afladsstriden handlede om....

Hvordan kirken brugte deres penge ☐

Hvem der kunne få aflad for sine synder i kirken ☐

Hvorvidt det var forkert at kirken solgte afladsbreve ☐

 Hvad mente Luther om sine teser, da han ikke fik den diskussion han ønskede?

At de var i modsætning til kirken ☐

At de var i overensstemmelse med kirken ☐

At de måtte trækkes tilbage ☐

Undersøg:

Hvordan var samfundet opdelt på Luthers tid? Hvilken styreform var der i Europa? Hvordan så landegrænserne ud?

DET HISTORISKE FORLØB

- sæt kryds ved de rigtige svar

OPGAVER
TIL SIDE 6

Hvor lang tid fik Luther til at ændre standpunkt?

Hvor i biblen fandt kirken begrundelse for paveembedet?

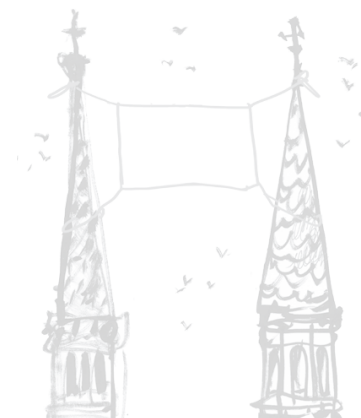
Kirken var enig med Luther i hans syn på.....

Hvilken kejser blandede sig i striden?

60 dage	90 dage	120 dage
Markus- evangeliet	Lukas- evangeliet	Matthæus- evangeliet
Kirken	Dåben	Sakramenterne
Karl den 4	Karl den 5	Karl den 6

Undersøg:

Hvad er en kejser? Hvordan kunne man kommunikere med folk på Luthers tid?

TIDSLINJEN

Begrebsquiz - Hvad betyder ordene?

OPGAVER
TIL SIDE
10-17

Kætter

Gammel betegnelse for fætter eller kusine ☐

En person der tror på noget andet end det som kirken anser for det rigtige ☐

En medhjælper ved en kirke ☐

Ekskommunikation

...at man skal flytte fra kommunen ☐

...at man ikke kan modtage nadveren, også kaldet kommunionen ☐

...at man ikke må kommunikere med andre fra kirken ☐

Koncil

... når man er flygtet og lever i et andet land ☐

... et stormøde mellem biskopperne i den Katolske Kirke ☐

... samling af præster i den protestantiske kirke ☐

Økumene

... når kirkens økonomi bliver gennemgået ☐

... når nogen mener noget andet end kirken ☐

... når man taler om sammenholdet mellem forskellige kirkesamfund ☐

Undersøg:

Hvilke konger regerede i Danmark i løbet af Luthers levetid?

Hvilke verdenshistoriske begivenheder kender du fra 1483 til 1546?

[lav evt. en tidslinje f.eks på www.tiki-toki.com]

TIDSLINJEN

Find årstallene på tidslinjen i bogen.

OPGAVER
TIL SIDE
10-17

Hvornår blev der første gang prædiket i Danmark, efter Luthers tankegang?

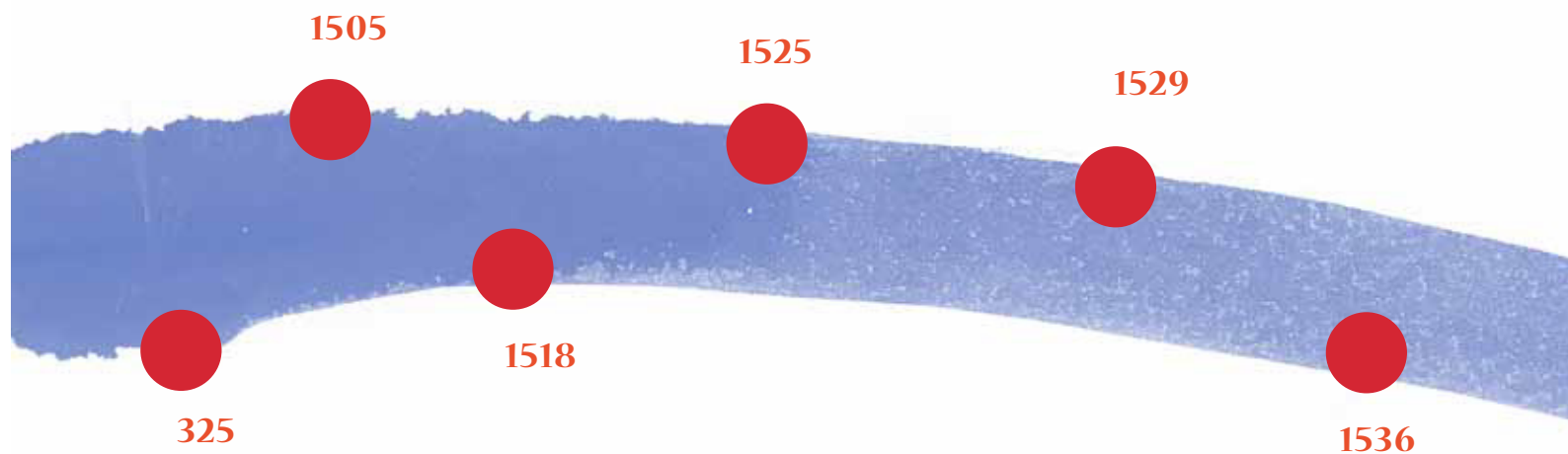
Hvornår besluttede kongen at danskerne skulle være Lutheranere/Protestanter?

Hvornår blev det første koncil afholdt?

Hvornår mødes Luther med Pavens udsending, Thomas Cajetan?

Den lille katekismus udkommer i dette år.

Hvilket år gik Luther i kloster?

Undersøg:

Religionskrigene

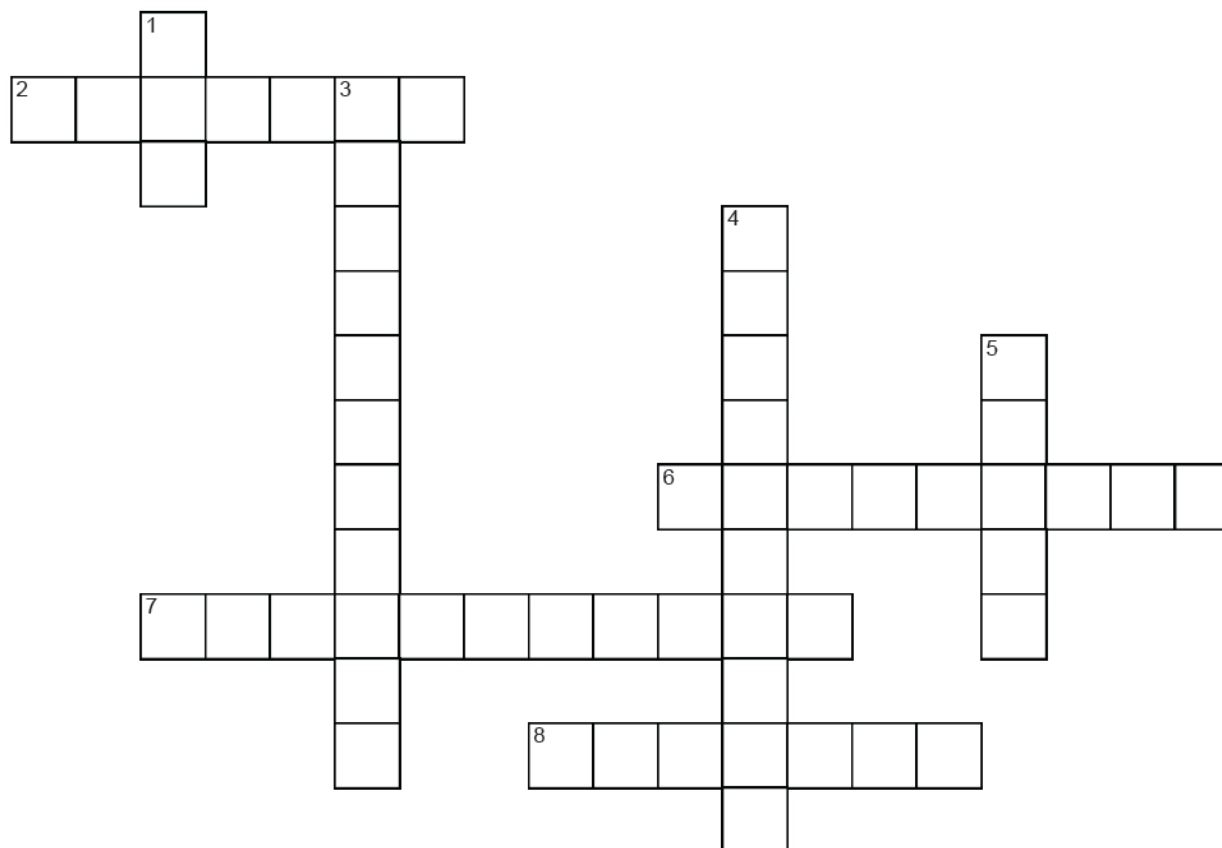
Grevens fejde

TEOLOGI OG FILOSOFI

OPGAVER
TIL SIDE
18-20

- 2 Via Antica er knyttet til Thomas
- 6 Luther mente at teologi og filosofi kunne...
- 7 Jesus' tilstedeværelse i brød og vin kaldes...
- 8 Luther fulgte via

- 1 Hvem frelser mennesket i begge kirker?
- 3 Græsk filosof
- 4 Fremmedord for "Fremtrædelsesformer"
- 5 Græsk ord for "mål"

Undersøg:

Forklar forskellen på de to filosofier, der nævnes i teksten.

FORSKELLE OG LIGHEDER - DÅBEN

Hvor hører begreberne til?

Olie

Vand

Katekumen

Salvelse

Barnet kan tro ved dåben

Dåbskjole på
inden kirkegang

Faderens, Sønnens
og Helligåndens navn

KATOLSK

FÆLLES

LUTHERSK

Undersøg:

Er du døbt, navngivet? Hvem var med ved din dåb? Hvilken kirke blev du døbt i?

FORSKELLE OG LIGHEDER - SKRIFT OG TRADITION

Hvor hører begreberne til?

OPGAVER
TIL SIDE 23

Biblen er
Guds ord

Paven og biskopperne
har ansvaret

Biblen
alene

Den levende tradition

Traditionen ændrer
ikke skriften

KATOLSK

FÆLLES

LUTHERSK

Undersøg:

Hvilke traditioner har I i din familie?

FORSKELLE OG LIGHEDER - KIRKERUMMET

Hvor hører begreberne til?

OPGAVER
TIL SIDE
24-25

Samlingssted for
menigheden

Evighedslampe

Alter

Tabernakel

Korsvejen

Døbefont

Kirken er ikke mere hellig
end andre steder

Kirkenavn efter
sted eller konge

KATOLSK

FÆLLES

LUTHERSK

Undersøg:

Tag billeder i en kirke nær dig, beskriv kirkerummet.

Undersøg kirkens alder.

Hvad betyder "Romansk" og "Gotisk" når det drejer sig om kirker?

FORSKELLE OG LIGHEDER - KOMMUNIONEN - NADVEREN

Hvor hører begreberne til?

OPGAVER
TIL SIDE 26

Til syndernes forladelse

Alle kan gå til alters

Kommunion

Brød og vin

Kristus er tilstede

Brød der ikke er
uddelt gemmes

Et sakramente

KATOLSK

FÆLLES

LUTHERSK

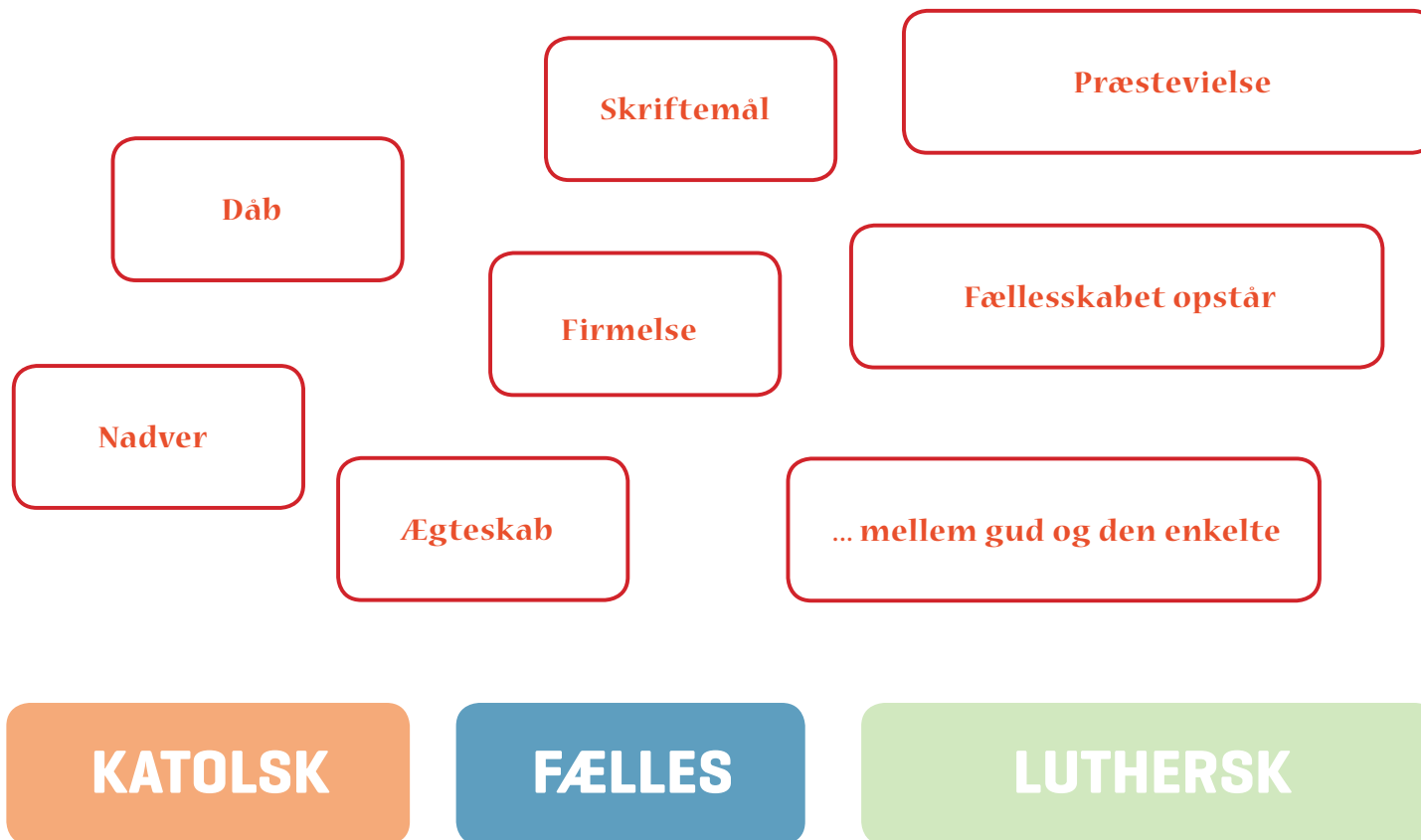
Undersøg:

Hvilken slags brød benyttes og hvorfor?

FORSKELLE OG LIGHEDER - SAKRAMENTE

Hvor hører begreberne til?

OPGAVER
TIL SIDE 27

Undersøg:

Hvilke sakramenter har du selv oplevet? Hvad skete der?

Har du hørt om kirker, der bliver brugt til andet end kirkelige handlinger? Hvad kunne det være?

FORSKELLE OG LIGHEDER - KIRKEN OG PAVEN

Hvor hører begreberne til?

OPGAVER
TIL SIDE
28-29

Lærerembedet

Ingen nationale grænser

Uden evangelium,
ingen kirke

Klosterfællesskab

Peters efterfølger

Man kan ikke være
kristen alene

Regenten og folketinget

KATOLSK

FÆLLES

LUTHERSK

Undersøg:

Hvilke klosterfællesskaber kan du finde? Hvad betyder det at være munk/nonne?

Hvor mange biskopper er der i den danske folkekirke?

Hvad betyder Pinse? Hvorfor fejres den og hvordan?

FORSKELLE OG LIGHEDER - PRÆST

Hvor hører begreberne til?

OPGAVER
TIL SIDE 30

Kan blive
gift

Udpeget af menigheden

Det er man
hele livet

Altid en
mand

Udpeget af biskoppen

Nødvendig
for kirken

Forkynder evangeliet

KATOLSK

FÆLLES

LUTHERSK

Undersøg:

Hvordan bliver man præst? Hvad indeholder uddannelsen?

Interview en præst, hvad består arbejdet i? Hvorfor blev vedkommende præst? Osv.

FORSKELLE OG LIGHEDER - KONFIRMATION OG FIRMELSE

Hvor hører begreberne til?

OPGAVER
TIL SIDE 31

Biskoppen

Præsten

Gentagelse af dåben

Forlængelse af dåben

Krisamolie

Bekræftelse

Modtager Helligånden

KATOLSK

FÆLLES

LUTHERSK

Undersøg:

Læs trosbekendelsen, hvad er det man bekender i den?

FORSKELLE OG LIGHEDER - RETFÆRDIGGØRELSE/PROBLEMET I 1517

Hvor hører begreberne til?

OPGAVER
TIL SIDE
32-33

Troen alene

Tro og gerninger

Kun Gud kan frelse

Tårnoplevelse

Mennesket er syndigt

KATOLSK

FÆLLES

LUTHERSK

Undersøg:

Gode gerninger, hvad er det?

Lav en idébank med forslag til hvad den enkelte kan gøre, og hvad klassen kan gøre

DE FEM PÅBUD

Læs om de fem påbud

OPGAVER
TIL SIDE
36-39

Om påbud nr.1:

Diskuter i klassen hvad I mener om forskellene. Er de for store?

Om påbud nr.2 og 3:

Åbenhed mellem Lutheranere og katolikker, tal med den lokale præst, læs artikler, er den økumeniske tanke noget der fylder i dag i kirken?

Om påbud nr.4:

Følger kirken med tiden? Hvor møder du forkyndelsen og samtalen om kristendommen i dag?

Om påbud nr. 5:

Find eksempler på forkyndelse i medier, diskuter om de tjener det fælles eller det alene er den ene eller den anden trosretning.

Undersøg:

Hvad sker der på fotoet på side 37? Hvilken betydning har blomsterne, hvilken slags blomster er det?